

O PROFESORJU JOSIPU PLEMLJU

ANTON SUHADOLC

Fakulteta za matematiko in fiziko

Univerza v Ljubljani

Math. Subj. Class. (2010): 01A70

V sestavku omenjam nekaj dogodkov iz življenja profesorja Josipa Plemlja, ki so matematični javnosti verjetno nepoznani.

ABOUT PROFESSOR JOSIP PLEMELJ

In the article some facts about the life of professor Josip Plemelj are mentioned that are probably unknown to the mathematical public.

O življenju in delu profesorja Plemlja je profesor Ivan Vidav leta 1973 napisal knjižico ob stoletnici rojstva. Tu je avtor zbral najvažnejše podatke o Plemljevem življenju, navedel njegove izredne znanstvene dosežke in jih tudi na kratko opisal. Pred leti sem opravil pregled Plemljeve zapuščine in jo pripravil za prevzem v Arhiv Slovenije, kjer je dostopna vsakemu in gotovo na varnem mestu. Med zapuščino je med drugim tudi mnogo kartic in pisem, ki jih je profesor prejel od leta 1906 do svoje smrti leta 1967. Pisem je skoraj 1600, vendar to gotovo niso vsa pisma, ki jih je v tem času prejel, celo sam vem za pismo, ki ga v tej zbirki ni. V zapuščini je tudi nekaj deset osnutkov pisem, ki jih je profesor namenil drugim. Ko pa sem študiral življenje in delo drugega rektorja ljubljanske univerze, profesorja matematike Riharda Zupančiča, sem spoznal še nekaj ne nepomembnih dogodkov iz življenja profesorja Plemlja.

V tem sestavku bom govoril o treh dogodkih iz Plemljevega življenja, ki v knjižici [1] niso omenjeni. O povezavi med profesorjema Plemljem in Zupančičem kaže najprej dopisnica iz leta 1910, ki jo je napisal profesor Zupančič, podpisani pa so na njej nekateri drugi matematiki, Plemljevi kolegi. Že ta dopisnica kaže na to, da sta se profesorja Plemelj in Zupančič, ki je bil 5 let mlajši od Plemlja, dobro poznala že takrat.

Profesor Plemelj je leta 1907 odšel na univerzo v Černovice, ki so danes v Ukrajini, kot redni profesor matematike. Tu je deloval do leta 1914, ko ga je bližina fronte pregnala in je odšel z družino domov na Bled. Ta leta in še nekaj let prej so bila prav gotovo najbolj plodna v njegovi matematični karieri. V knjigi o Plemlju [1] je profesor Vidav omenil, da je bil Plemelj